

Garso ir vaizdo technologijų profesorius lankosi ALKOJE

Gegužės gale ALKOS muzikos archyvus tyrinėjo Kauno technologijos universiteto Garso ir vaizdo menų technologijų katedros vedėjas dr. Darius Kučinskas. Jis džiaugėsi, radęs senas Antano Vanagaičio natas bei į pianolos ritinius įrašytas jo dainas.

Žymus kompozitorius Antanas Vanagaitis, gimęs 1890 m., apsigyveno JAV-jose, Čikagoje, būdamas 34-ių metų amžiaus. Jis sukūrė 600 įvairių muzikos kūrinių. Daug jo dainų dar ir dabar dainuojamos, pvz., „Plaukia Nemunėlis“, „Leiskit į Tėvynę“, „Iš rytų šalėlės“ ir „Dul-dul-dūdelė“. Jis įsteigė ir daug metų rengė radijo programą „Margutis“.

Dabar mokslininkai rūpinasi, kad nebūtų prarasta tais laikais įgauta jo (ir kitų kompozitorių) muzika. Jie taip pat rūpinasi tausoti originaliąsias natas, iš kurių tais laikais buvo grojama. Mat, beveik šimtai metų praėjus, natos yra buvusios daug kartų, ne visada tiksliai ir kartais su kūrybingom variacijom, perrašytos.

Dr. Kučinskas kaip tik ir yra vienas tų mokslininkų, besirūpinančių senųjų įrašų bei natų likimu.

Dr. Darius Kučinskas Nekaltai pradėtosios Mergelės Marijos vienuolyno kapinėse (nuotr. Mėrgos Girniuvienės)

Pianola yra pianinas, kurio klavišai gali būti mechaniškai suaktyvinti naudojant muzikos ritinėlius. Pianolos ritinėliai, tausojami ALKOJE, yra popieriniai. Popieriuje yra perforuotos skylutės, kurios automatiškai nustato, kuris klavišas bus nuspaustas kuria tvarka.

Popierinis muzikos ritinėlis, perforuotomis skylutėmis mechaniškai valdantis pianolos klavišus (nuotr. Dariaus Kučinsko)

Pianola su įstatytu muzikos ritinėliu (iš www.oldatheart.co.uk)

Kadangi ritinėliai yra popieriniai, ilgainiui jie sudūlės ir nebebus galima jais groti. O juose įrašyta muzika bus amžiams prarasta ... nebent bus pasirūpinta tą muziką perrašyti į kompaktines plokšteles. Prieš du metus dr. Kučinskas išleido kompaktinį pianola muzikos diską „Lithuanian Music for Pianola“. Pianola grojo Robert Berkmann (Buffalo, NY), o įrašė ir redagavo Darius Špakauskas.

Kučinskas planuoja išleisti antrą diską naudodamas ALKOJE laikomus ritinėlius. Diske bus įtalpinti Antano Vanagaičio,

Jono Žemaičio, Miko Petrausko, Ksavero Strumskio, Aleksandro Aleksio ir kitų muzikų kūriniai.

Vienas ALKOJE laikomas muzikos ritinėlis jau per daug sutrūnijęs, kad būtų galima juo groti. Kučinskas tikisi atrasti ekspertus, kurie iš ritinėlio perforuotų skylučių galės atstatyti ten įgrotą muziką.

ALKOS vadovybė džiaugiasi tokiu giliu susirūpinimu išeivijos lietuvių kultūriniu palikimu. Ir džiaugiasi, kad gali Lietuvos mokslininkams padėti atkurti prieš šimtmetį vykusią turtingą išeivijos veiklą.

Dr. Kučinskas su ALKOS pirmininke dr. Mirga Girniuviene (nuotr. Ramūno Girniaus)

Mirga Girniuvienė, ALKA pirmininkė